

tuse sündimist, mis jälle awalikult teeb, et rahwa luulemise wägi eelkäijate käest päritud mälestuste kullas mitu sada aastat töötanud, enne kui jut praegust kombet oli wõtnud. Kalewi poea ligemad sugulased, keda mõne korra tema seltsis tabame, on: Alewi, Sulewi ja Olewi poeg, wiimne kui üks kangelstulnud wõõras, kellega kangelmees wast hiljemine tutvustanud. Neist kolmest on Kalewi poeg oma kangelusega igapidi ülem. Eht tema kül rammu poolest inimlikust määramisest mööda jookseb, siiski näitab tema mõistus mitmes kohas enam lapse kui täiskaswanud mehe sarnane; mis jälle, kuida juba ülemal tähendasin, näitab, et tema jutu sünnitajad lapselätki piire ligidal elastwad. Seda mööda, kuida tema sünnitajatel ja kaswatajatel hõlpsamad eht raskevad elupaamad olnud, leiame ka Kalewi poega kord rõõmsal ja lustilikul, kord jälle nukral ja kurwal tujul.

„Waatame siin lühidelt Kalewipoea laulude sisu, kuida nemad praegu trükitud meie silma ees seisawad, siis kuuleme esimeses laulus, et wanaisa kuulsad poead maapealse tütarlastega armastuses endid pidanud segama, nõnda et üks kangelmeeste sugu maailma sünniks. Üks läberdune jumalikult wõtsust idanenud meeste sugu olwad meie kangelased, Kalew ja tema kuulsad poead. Põhjalokkas kannud wana Kalewi oma tiwa peal üle mere ja pillutanud teda Biru randa maha, kus temast hiljemine meie maa esimene walitseja wäljatulnud. Mõne aea pärast juhtund üks lesknaine Lääne maal ühe kanapoea ja tedre muna karjateelt leidma, mis tema loeu wiinud ja wafas kaane alla kaswama pannud. Kanapoeast ja tedremmest kaswanud kaks kaunist piigat Salme ja Linda. Neil käinud palju kosilasi, nimelt: kuu, päike, tähte poisike, mõned wägewad waimud ja Kalew; Salme käinud tähepoisike ja Linda Kalewile abikaasaks. Nende kosmisest ja pulmapidust teeb laulik laia jutu ja laseb pulmade lõpetusel mõlemad noored paarid koju minna. Salmest, keda kõrgele taewa alla tõsteti, ei kuule meie pikentalt midagi, aga maa peale jäänud Linda astub edespidi weel meie silma ete. — Kohe teises laulus saame teadusi, kuida Lindale õnnelikus abielus palju poegi olla sündinud, wiimne „pesamuna“ aga wast pärast isa surma ilmale tulnud, ommetegi wendadest kõige wägewam olnud, nõnda et tema mälestus üksi

lustumata jäänud. Selle kuulsaks wõasnud wiimse poea tulewat auu ja liitust olla isa juba enne oma surma ja poea sündimist abikaasale etekuulutanud, ühtlase ütelnud, et tema isalik silm siin elus poega enam näha ei saada. Ühel õnneliku õhtu wide-witkul räägib ta abikaasale oma soowimist, et riik jagamata ühe poeale päranduseks pidada jääma, aga liist selle üle otsust andma, keda wendade seas kuningaks tõstetakse. Ei kuigi kaua peale tehtud seadust jääb wanaraul haigeks, ja eht kül Linda oma sõle sõudma paneb ja lepatriinu lendama läkitab, abikaasale arstisi otsima, siiski peab wana Kalew surema; sest et surma wastu rohtu ei kaswa. Linda kaewab ise kadund mehele sügawa haugu, peseb tema surnukeha, ehitab riidesse ja sängitab teda siis mulla pöue puhkama. Et haugapait tulewa põlwele tundmata ei jääks, kannab lest igalt poolt kalju tiwa koku, mis ta Kalewi kalnu peale kuhjendab. Kiwihunnik seisab weel tänapäawal kui kõrge kaljuküngas Tallinna toompäe mäe nimel waa-taja silmat nähtawal. Ühel päawal libiseb raske kivi pal lesel hiuste lüngust, misga ta kivi landis, tema wäsinud rammu ei jaks rasket kivi ülestõsta, tema istub kivi otsa ja nutab libedast lesenaise wiletsust. Tema silmist pillutatud pisaratest paisub üks järw lagedale, mis tänapäawal weel Tallinna ligidal nähtawal. Ühikese aea pärast toob ta oma wiimse poea raske hädaga ilmale, kes juba kätkis isast etekuulunud kangelstulnud. Riik lesenaisel käiwad palju kosilasi, keda wast ei wõeta. Wiimne koslane, Soome tuuletark, läheb äwardates koju, ja tõutab põlgamist naisele läte tasuda.

Kolmandama laulu alustus näitab üht tüki Kalewi poea poisikeste põlwest. Kurjad waimud pilkawad wana Pisker taati, kes parajalt wäkeratil wantriga randa sillal sõitis; kartes poewad siiski pilkajad merepõhja peitu. Kalewi poeg kiirelt nende kannul, püab neid oma kael-koti ja wiib Piskeri läte nühelda. Siis lähwad wennad kolmeleste metsa elajaid tapma. Muist tapetud elajad, nõnda kui teiste nülitud nahad kannab noorem wend oma õlal. Mehed istuwad metsa warju wästmust puhkama, ja tõstawad aewiitels laulu. Wanem wend laulab lehed ja okad puudesse haljendama ja urwad päikese paistel paisuma. Teine wend laulab õilmed õitsema, wilja, marjad, õunad ja